

17. E-BILTEN
17. Е-БИЛТЕН
17. E-BILTEN

NOVOSTI U EVROPSKOM PARLAMENTU I EVROPSKOJ UNIJI
НОВОСТИ У ЕВРОПСКОМ ПАРЛАМЕНТУ И ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ
NOVOSTI U EUROPSKOM PARLAMENTU I EUROPSKOJ UNIJI

Juli - Avgust - Septembar
Јул - Август- Септембар
Lipanj - Kolovoz - Rujan

2025. godine

S a d r Ź a j

Uvod.....	3
Europska unija donijela 18. paket gospodarskih i pojedinačnih mjera protiv Rusije.....	4
Europska komisija predložila ukidanje nekih carina SAD-u u nadi da će Tramp uzvraitit	5

Posebni dio

Delegacija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sudjelovala u Copenhagenu na 74. sastanku predsjedatelja COSAC-a.....	8
Zamjenik predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Dr. Dragan Čović u Budimpešti održao sastanak s ministrom vanjskih poslova i trgovine Mađarske.....	9
Замјеник предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Кемал Адемовић састао се у Копенхагену са предсједником парламента Крљевине Данске.....	11
Članovi zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održali sastanak sa delegacijom Odbora za vanjske poslove evropskog parlamenta.....	12
У Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине одржан 7. састанак Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање између Европске уније и Босне и Херцеговине.....	14
Povjerenica za proširenje Evropske unije Marta Kos obratila se poslanicima i delegatima Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.....	18
Članovi Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine razgovarali sa Evropskom povjerenicom za proširenje Martom Kos.....	19
Предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Маринко Чавара учествовао у данској на Међупарламентарној конференцији о стабилности, економској координацији и управљању у Европској унији.....	21

-UVOD-

E-Bilten Sektora za Europsku uniju Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, objavljuje se za svako tromjesečje u godini i sadrži sveobuhvatan pregled političkih, ekonomskih, pravnih i socijalnih prilika unutar Europske unije, te informacije o događajima koji su važni i mogu biti od značaja za Bosnu i Hercegovinu u procesu integriranja u Europsku uniju.

Veliki doprinos političkom, ekonomskom i društvenom razvoju Bosne i Hercegovine predstavlja aktivno učešće i uspješno djelovanje Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine njenim prisustvom i radom u institucijama Europske unije, posredstvom kojeg se ostvaruje uloga Bosne i Hercegovine kao države koja pretendira postati punopravna članica Europske unije. U posebnom dijelu, E-Bilten sadrži važne informacije o događajima i temama vezanim za navedene aktivnosti.

Izbor vijesti nije rezultat ličnih preferencija autora niti bilo koja vrsta favoriziranja političkih stranaka ili pojedinaca. Vijesti se biraju hronološki, na osnovu njihove aktuelnosti i značaja u određenom vremenskom okviru, bez pristrasnosti.

Iz razloga ravnopravnosti dva pisma i tri službena jezika u Bosni i Hercegovini, E-Bilten je sačinjen u mješovitom izdanju.

EUROPSKA UNIJA DONIJELA 18. PAKET GOSPODARSKIH I POJEDINAČNIH MJERA PROTIV RUSIJE

Dana 18.07.2025. godine, Europska unija odobrila je jedan od najoštrijih paketa sankcija protiv Rusije. „Svaka od sankcija oslabljuje sposobnost Rusije da vodi rat. Poruka je jasna: Europa neće smanjiti svoju potporu Ukrajini. EU će nastaviti povećavati pritisak sve dok Rusija ne okonča svoj rat“, izjavila je Kaja Kallas, visoka predstavница za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i predsjednica Vijeća za vanjske poslove.

Vijeće je donijelo osamnaesti paket gospodarskih i pojedinačnih mjera ograničavanja koji je snažno usmjeren na ruski energetske, bankarski i vojni sektor, kao i trgovinu s EU-om kojim se osigurava odgovornost Rusije za njezin kontinuirani agresivni rat protiv Ukrajine. Vijeće je postiglo dogovor o opsežnom skupu od 55 uvrštenja na popis, koji obuhvaća 41 subjekt i 14 osoba odgovornih za djelovanja kojima se podrivaju ili ugrožavaju teritorijalna cjelovitost, suverenitet i neovisnost Ukrajine, te se sankcije primjenjuju na ukupno više od 2500 pojedinaca.

Ovaj paket sankcija, između ostalog, uključuje smanjenje gornje granice cijena po kojoj se može prodavati ruska sirova nafta sa 60 na 47,6 dolara po barelu kao i uvođenje mehanizma za njezino preispitivanje i korekciju. Također, uvedena je zabrana transakcija vezano za plinovod Sjeverni tok 1 i 2, što znači da niti jedno

poduzeće iz EU-a ne može sudjelovati u transakcijama vezano uz navedene plinovode.

EU uvodi i dodatne sankcije za plovila u sjeni kao i za ruska i međunarodna poduzeća koja upravljaju s njima, gdje će dodatnih 105 plovila podlijevat zabrani pristupa lukama i zabrani pružanja usluga povezanih s pomorskim prijevozom.

Pored toga, uvodi se zabrana uvoza naftnih derivata proizvedenih od ruske sirove nafte koji dolaze iz trećih zemalja, osim Kanade, Norveške, Švicarske, Ujedinjene Kraljevine i Sjedinjenih Američkih Država, koja će se početi primjenjivati od 21. siječnja 2026. godine. Za sve naftne derivate koji će dolaziti iz trećih zemalja, osim iz navedenih partnerskih zemalja, potrebno je prilaganje dokaza da u proizvodnji naftnih derivata nije korištena ruska sirova nafta kao sirovina.

Osim što je EU postojeću zabranu pružanja specijaliziranih usluga financijske komunikacije sa sjedištem u EU-u određenim ruskim bankama postrojila na potpunu zabranu transakcija, gdje su dodane još 22 ruske banke, također su i uvedene nove zabrane prodaje, isporuke, prijenosa i izvoza sustava za upravljanje softverom i softvera koji imaju određene namjene u bankarskom i financijskom sektoru.

Također, EU je postigao dogovor oko dodatnih zabrana vezano za izvoz. Popis ograničenih proizvoda koji doprinose tehnološkom jačanju ruskog obrambenog i sigurnosnog sektora sada će uključivati i robu za razvoj i proizvodnju ruskih vojnih sustava, kao što su alatni strojevi s računalno numeričkim upravljanjem (CNC) i kemikalije sadržane u pogonskim gorivima.

Postojeća zabrana provoza preko državnog područja Rusije je proširena kako bi obuhvatila odabranu gospodarski kritičnu robu koja se upotrebljava za građevinarstvo i transport.

EVROPSKA KOMISIJA PREDLOŽILA UKIDANJE NEKIH CARINA SAD-u U NADI DA ĆE TRAMP UZVRATITI

Dogovor u carinskom sporu između Evropske unije i Sjedinjenih Američkih Država donio je blago olakšanje, ali i brojne kritike iz privrede. Kako je izjavila generalna direktorka Njemačke industrijske i trgovinske komore (DIHK), Helena Melnikov, kompromis koji su objavili predsjednica Evropske komisije Ursula fon der Lajen i američki predsjednik Donald Tramp omogućava njemačkoj privredi da „za sada odahne“. Međutim, kako kaže, „taj dogovor ima svoju cijenu, a tu cijenu plaćaju i njemačka i evropska privreda“.

Njemački kancelar Fridrih Merc pozdravio je ta postignuti dogovor. „Dogovorom se uspjelo spriječiti trgovinski sukob koji bi teško pogodio njemačku privredu

orijentisanu na izvoz. To se posebno odnosi na automobilsku industriju, gdje su postojeće carine gotovo prepolovljene. Upravo je u ovom sektoru brzo smanjenje carina bilo od najveće važnosti”, istakao je kancelar.

Sada slijede pregovori o detaljima dogovora.

EU i SAD su se prethodno dogovorile o osnovnim principima za smanjenje napetosti u višemjesečnom carinskom sporu. Prema riječima Fon der Lajen, carinska stopa na većinu evropskog izvoza u SAD biće 15 procenata, uključujući automobile, poluprovodnike i farmaceutske proizvode. Carine na uvoz čelika i aluminijuma ostaju na 50 procenata, kako je potvrdio američki predsjednik.

„Za mnoge kompanije ovo je prijeko potrebna pauza“, rekla je Melnikov. EU je ovim dogovorom spriječila gore scenarije, iako mnogi detalji još nisu poznati. „Ovaj dogovor donosi kratkoročnu stabilnost, ali ništa više. To je tek prvi korak.“ EU sada mora nastaviti pregovore sa SADi raditi na sveobuhvatnom, fer i budućnosti okrenutom trgovinskom sporazumu. Uprkos dogovoru, kako kaže Melnikov, njemačka vlada i Evropska komisija moraju izvući prave zaključke: „Potrebni su nam konkurentni uslovi za poslovanje, pouzdana politika, ciljani investicioni podsticaji i, prije svega, više brzine i dodatni sporazumi o slobodnoj trgovini.“

Previše ustupaka Evrope?

Industrijsko udruženje BDI bilo je znatno kritičnije prema dogovoru. Prema riječima stručnjaka BDI-ja, Wolfganga Nidermarka, dogovor šalje pogrešan signal jer EU

prihvata bolne carine. „Čak i carinska stopa od 15 % imaće ogroman negativan uticaj na izvozno orijentisanu njemačku industriju“, izjavio je. BDI je takođe kritikovao zadržavanje visokih carina na čelik i aluminijum, nazivajući to dodatnim udarcem za ključnu industrijsku granu koja se već suočava s velikim izazovima. „EU mora pokazati da je više od unutrašnjeg tržišta. Potrebna nam je strategija za konkurentnu i otpornu privredu, kao i politička volja da se samouvjereno djeluje u globalnim odnosima moći.“ Pozitivno je, ipak, što je dalja eskalacija za sada izbjegnuta. „Ključno je sada da postignuti dogovor postane obavezujući“, navodi se.

Spoljnotrgovinsko udruženje: Svaki procenat carine je previše!

Generalni direktor hemijskog udruženja VCI, Wolfgang Grose Entrup, rekao je: „Ko očekuje uragan, zahvalan je i na nevremenu.“ Iako je eskalacija izbjegnuta, evropski izvoz je ovim dogovorom postao manje konkurentan, a dogovorene carine su, iz perspektive hemijske industrije, previsoke.

Njemačko spoljnotrgovinsko udruženje nazvalo je dogovor sa SAD-om „bolnim kompromisom“. Predsjednik udruženja BGA, Dirk Jandura, izjavio je: „Svaki procenat carine je jedan procenat previše. Carinski nameti predstavljaju egzistencijalnu prijetnju za mnoge.“ Iako sada postoji određena sigurnost u pogledu trgovinskih uslova, doći će do promjena u lancima snabdijevanja i rasta cijena. „Dogovor sa SAD-om će imati osjetne posljedice u zemlji. Koštaće nas rasta, blagostanja i radnih mjesta“, dodao je Dirk Jandura.

Ekonomisti upozoravaju na „ogroman gubitak blagostanja“!

Finansijska ekonomistkinja Ulrike Malmendir upozorila je u intervjuu za ARD-ov portal tagesschau24 na posljedice kompromisa za privredu i potrošače u EU. Čak i carine od 15% mogle bi dovesti do „ogromnog gubitka blagostanja“. „I ono što je tužno jeste da se to vjerovatno neće skoro promijeniti. Jer kada se jednom uvedu takve carine, teško ih je ponovo ukinuti“, rekla je Malmendir.

Zanimljivo je da stručnjaci očekuju da će posljedice biti posebno izražene u SAD-u. Predviđa se da bi rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) mogao biti niži za oko 1,5 odsto. Za EU bi posljedice mogle biti upola manje. Ipak, Malmendir ističe da u tim procjenama postoji velika nesigurnost, jer nije jasno koliko dugo će carine ostati na snazi.

POSEBNI DIO

DELEGACIJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE SUDJELOVALA U COPENHAGENU NA 74. SASTANKU PREDSJEDATELJA COSAC-a

Predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za europske integracije Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Zdenko Čosić i zamjenik predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva Dženan Đonlagić sudjelovali su 04.07.2025. godine na poziv predsjedateljice Odbora za poslove Europske unije Parlamenta Kraljevine Danske Brigitte Klinskov Jerkel, na 74. sastanku predsjedatelja Konferencije parlamentarnih odbora za poslove EU (COSAC), koji je održan u Copenhagenu. Sastanak je otvoren riječima dobrodošlice zamjenika predsjedatelja Parlamenta Danske Lars-Christiana Braska, a potom i uvodnim izlaganjem predsjedateljice Odbora za poslove EU danskog Parlamenta Brigitte Klinskov Jerkel.

U prvoj sesiji detalje prioriteta danskog predsjedavanja EU, koje je započelo 1. srpnja ove godine, predstavila je ministrica vanjskih poslova Kraljevine Danske Marie Bjerre. Danska preuzima predsjedavanje u vremenu obilježenom geopolitičkom nesigurnošću, ekonomskom transformacijom i institucionalnom obnovom, rekla je ministrica Bjerre, te dodala da će se dansko predsjedništvo

usredotočiti na tri sveobuhvatna prioriteta: jačanje europske sigurnosti i obrane, povećanje globalne konkurentnosti EU i pokretanje pregovora o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje koji počinje 2028. godine.

Proširenje EU je označeno je kao politička nužnost koja treba doprinijeti jačanju EU i ostvarivanju njenih strateških ciljeva, ali i kao važan dio sigurnosnog programa, s obzirom na to da nastavak proširenja može, kako je ocijenjeno, doprinijeti stabilnosti Europe u cjelini.

Kako je rečeno na sastanku COSAC-a, Danska podržava pristupanje zemalja kandidata u punopravno članstvo EU. U tom smislu dansko predsjedništvo nastavit će pristup pregovorima o proširenju zasnovan na zaslugama, u skladu s Copenhagenskim kriterijima, uz stalnu potporu zemljama kandidatima za članstvo da provedu preuzete obveze i reforme u skladu sa zahtjevima Europskog vijeća i Europske komisije.

Dansko predsjedništvo će, rečeno je na sastanku, također staviti snažan naglasak na jačanje sposobnosti EU da djeluje u brzo promjenjivom sigurnosnom okruženju. NATO će, istaknuto je, ostati temelj obrane većine država članica EU, ali je sve izraženija i potreba za aktivnijom ulogom EU u pitanjima sigurnosti i obrane. S tim u svezi, dansko predsjedništvo će dati prioritet tekućem zakonodavnom radu o tome kako poboljšati sposobnost europske obrambene industrijske baze da isporuči kapacitete potrebne državama članicama EU.

**ZAMJENIK PREDSEDJATELJA DOMA NARODA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE DR. DRAGAN ČOVIĆ U
BUDIMPEŠTI ODRŽAO SASTANAK S MINISTROM VANJSKIH
POSLOVA I TRGOVINE MAĐARSKE**

Zamjenik predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine dr. Dragan Čović održao je u Budimpešti 28.07.2025. godine, u okviru službenog posjeta Mađarskoj, radni sastanak s ministrom vanjskih poslova i trgovine Mađarske Péterom Szijjártóm. Tijekom sastanka razgovarano je o bilateralnim odnosima i suradnji, aktualnoj političkoj situaciji u Bosni i Hercegovini i europskom putu.

Zamjenik predsjedatelja Doma naroda dr. Dragan Čović upoznao je ministra s aktualnom situacijom u Bosni i Hercegovini, ističući pritom predanost očuvanju mira, stabilnosti, teritorijalnog integriteta i ustavne arhitekture BiH. Govoreći o aktualnim procesima, dr. Čović istaknuo je potrebu žurne provedbe europskih reformi, naglašavajući put Bosne i Hercegovine prema Europskoj uniji kao ključni vanjskopolitički prioritet. Dr. Čović je ovom prigodom zahvalio Mađarskoj na

dosljednoj potpori europskom putu BiH, te izrazio punu spremnost za nastavak suradnje putem otvorenog političkog dijaloga.

Službeni program nastavljen je konferencijom za medije, tijekom koje je zamjenik predsjedatelja Doma naroda dr. Čović rekao: „Uvjeren sam da će upravo kroz to razumijevanje i vaš glas kroz institucije koje predstavljate, Bosna i Hercegovina dobiti zasluženu šansu za ubrzani put prema Europskoj uniji.“

Ministar Szijjártó je iznova potvrdio kako Mađarska snažno podržava integraciju Bosne i Hercegovine u Europsku uniju. „Smatramo da Europska unija treba otvoriti vrata BiH, jer samo uključivanjem zemalja Zapadnog Balkana možemo osigurati dugoročnu stabilnost na kontinentu“, rekao je ministar Szijjártó.

U zaključku posjeta, naglašena je potreba jačanja bilateralne suradnje, a sugovornici su istaknuli i dobre bilateralne odnose dvaju zemalja, te obostranu spremnost za daljnje jačanje partnerstva koje će pridonijeti i daljnjem razvoju Bosne i Hercegovine.

**ЗАМЈЕНИК ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋЕГ ДОМА НАРОДА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
КЕМАЛ АДЕМОВИЋ САСТАО СЕ У КОПЕНХАГЕНУ СА
ПРЕДСЈЕДНИКОМ ПАРЛАМЕНТА КРАЉЕВИНЕ ДАНСКЕ**

Замјеник предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Кемал Адемовић, дана 27.08.2025. године присуствовао је Међупарламентарној конференцији о Заједничкој вањској и безбједносној политици (ЦФСП) и Заједничкој сбезбједносној и обрмбеној политици (ЦСДП) у Копенхагену гдје се састао са предсједником Парламента Краљевине Данске Сореном Гаде Јенсеном.

Током разговора господин Адемовић упознао је предсједника данског Парламента о политичким и безбједносним изазовима са којима се Босна и Херцеговина тренутно суочава, те нагласио важност убрзавања евроатлантских интеграција за Босну и Херцеговину. Посебно је истакао значај активирања споразума са Фронтексом како би се заштитила источна граница Босне и Херцеговине и повећала учинковитост у контроли прекограничног криминала и миграција. Такође се захвалио на поновном отварању Амбасаде Краљевине Данске у Сарајеву и истакао важност постизања споразума о двојном држављанству како би се олакшао боравак босанскохерцеговачких држављана у Данској.

Предсједник данског Парламента истакао је да је процес проширења Европске уније међу кључним приоритетима данског предсједавања Савјетом ЕУ, те да

ће се заузети за још активнију улогу Данске у помоћи Босни и Херцеговини на њеном ЕУ и НАТО путу.

Међупарламентарну конференцију о Заједничкој спољној и безбједносној политици и Заједничкој безбједносној и обрмбеној политици ЕУ у Копенхагену организовали су Европски парламент и Парламент Краљевине Данске.

ČLANOVI ZAJEDNIČKOG KOLEGIJA OBA DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE ODRŽALI SASTANAK SA DELEGACIJOM ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE EVROPSKOG PARLAMENTA

Članovi Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održali su dana 16.09.2025. godine u Sarajevu sastanak sa delegacijom Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta (AFET), koje je predvodio zastupnik Matjaž Nemec. U delegaciji AFET-a, osim zastupnika Matjaža Nemeca iz Slovenije, bili su zastupnici Evropskog parlamenta Christophe Gomart iz Francuske, Marta Temido iz Portugala i Tonino Picula iz Hrvatske. Sastanku je prisustvovao i šef Delegacije EU u Bosni i Hercegovini ambasador Luigi Soreca.

Sastanak je bio prilika za otvorenu razmjenu mišljenja i stavova o aktealnoj političkoj situaciji u Bosni i Hercegovini u kontekstu procesa proširenja Evropske unije i evropskog puta naše zemlje.

Evropski parlamentarci još jednom su snažno podržali proces proširenja EU i evropsku perspektivu Bosne i Hercegovine, te naglasili potrebu da Bosna i Hercegovina iskoristi dobro raspoloženje evropskih institucija i uloži dodatni napor s ciljem provođenja reformi potrebnih za daljnji napredak u procesu pristupanja EU.

razgovarano je i o rastućim unutrašnjim i vanjskim izazovima u procesu evropskih integracija, složenom geopolitičkom okruženju, kao i o potrebi stabilizacije političkih prilika u BiH, kao neophodnom preduslovu za napredak u reformama i ispunjavanje uslova za otvaranje pristupnih pregovora za članstvo Bosne i Hercegovine u EU.

Članovi Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, predsjedavajući Doma naroda dr. Nikola Špirić, zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda Kemal Ademović, zamjenici predsjedavajućeg Zastupničkog doma Darko Babalj i dr. Denis Zvizdić, te poslanica u Domu naroda Marina Pendeš, u ime zamjenika predsjedavajućeg Doma naroda dr. Dragana Čovića, iznijeli su različita viđenja aktuelne političke situacije u zemlji, kao i moguće pravce otklanjanja zastoja na evropskom putu Bosne i Hercegovine.

Obje strane su se složile da je saradnja između parlamenata ključna za razmjenu iskustava i prenošenje dobrih praksi u procesu evropskih integracija. S tim u svezi, izraženo je uvjerenje da će saradnja između Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Evropskog parlamenta biti nastavljena, s ciljem pružanja podrške Bosni i Hercegovini u procesu pristupanja EU.

**У ПАРЛАМЕНТАРНОЈ СКУПШТИНИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ОДРЖАН 7. САСТАНАК ПАРЛАМЕНТАРНОГ ОДБОРА ЗА
СТАБИЛИЗАЦИЈУ И ПРИДРУЖИВАЊЕ ИЗМЕЂУ ЕВРОПСКЕ
УНИЈЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Дана 18.09.2025. године у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине под супредсједавањем Зденка Ћосића и Давора Иве Стиера, одржан је 7. састанак Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање између Европске уније и Босне и Херцеговине (ПОСП).

Чланове овог заједничког парламентарног тијела, чија је дужност да разматра све аспекте односа између Европске уније и Босне и Херцеговине, подстиче дијалог између парламентарца и унапрјеђује односе између Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Европског парламента, поздравио је замјеник предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Кемал Адемовић, који је подсетио на чињеницу да је чланство у ЕУ један од два највећа приоритета у спољњој политици Босне и Херцеговине, те оцијенио да су, имајући у виду околности у којима се дјелује, са аспекта парламентарне сурадње делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Европског парламента направљени значајни искораци.

Адемовић је укратко сумирао кораке које је Босне и Херцеговине подузела након што је добила кандидатски статус, те истакнуо да је, осим усвајања реформских закона, наша земља у протекле двије године потписала Споразум о сурадњи са ФРОНТЕКС-ом у циљу заштите граница Босне и Херцеговине и спрјечавања илегалних миграција, као и споразум са ЕУРОЈУСТ-ом, чиме је, уз помоћ ЕУ, ојачала своје капацитете за борбу против организованог криминала, корупције, тероризма и илегалних миграција. Износећи оцјену како унапрјеђење стања безбједности у Босни и Херцеговини представља допринос колективној безбједности цијелог европског континента, Адемовић је као најбитнији аспект очувања сигурности у Босне и Херцеговине у овом моменту истакнуо продужетак мандата мисије ЕУФОР/АЛТЕА, који истиче 02.12.2025. године, те позвао европске чланице Савјета сигурности Уједињених нација да допринесу остварењу тог стратешког циља који осигурава стабилно окружење у Босни и Херцеговини. Адемовић је колеге у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине позвао на одлучност како би се усвојили преостали закони са листе од 14 приоритета Европске комисије и именовано главни преговарач с циљем да Босна и Херцеговина званично отворили преговоре и крене у институционално – оперативни рад у процесу придруживања Европској унији.

Уводно излагање имао је шеф делегације ЕУ Луиги Сореца, који је изразио захвалност члановима Европског парламента на сталној подршци Босни и Херцеговини у процесу европских интеграција. Говорећи о европском путу Босне и Херцеговине, шеф дипломатије Сореца казао је да, упркос чињеници да су врата ЕУ широм отворена, у Босни и Херцеговини у протеклом раздобље није урађено много. Упозорио је да је хитно потребно поново покренути процес европских интеграција, те, у њених интересу грађана, избјегавати дубље тензије и политичке подјеле. Посебно је упозорио на потребу да Босна и Херцеговина до 30.09. 2025. године усвоји Реформску агенду и активира средства из Плана раста ЕУ, будући да ће, уколико се то не учини, изгубитиће, како је рекао, нових 10 посто средстава намијењених конкретним пројектима, пословима, инвестицијама и, посебно, младим људима у Босне и Херцеговине.

Парламентарцима се обратила и директор Дирекције за европске интеграције Елвира Хабота, која је говорила о резултатима недавно одржаног састанка Одбора за стабилизацију и придруживање између Босне и Херцеговине и Европске уније, који је закључио како пажњу са унутрашњих политичких питања у Босни и Херцеговини треба усмјерити на европска питања и фокусирати се на испуњавање преосталих услова из Мишљења Еуропске комисије.

У расправи парламентарца, у којој су судјеловали супредсједавајући ПОСП-а Давор Иво Стиер, заступник из Њемачке Јан – Петер Варнке, замјеник предсједавајуће делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у ПОСП-у Миа Карамехић – Абазовић, Шефик Џаферовић, Радован Ковачевић, заступник из Словачке Катарина Рот Неведалова, те супредсједавајући ПОСП-а Зденко Ћосић, истакнута је добра воља и жеља свих учесника да се Босна и Херцеговина придружи ЕУ. Наглашена је потреба за наставком политичког дијалога између институција Босне и Херцеговине и Европске уније, као и потреба да се спусте тензије у друштву, избјегава конфликтна реторика и створи атмосфера у којој би Босна и Херцеговина могла испунити преостале увјете и направити искорак на путу ка чланству у ЕУ.

У другом дијелу састанка ПОСП-а било је ријечи о испуњавању 14 кључних приоритета и осам корака из Мишљења Еуропске комисије, као и о дешавањима у свези са финализацијом Реформске агенде с циљем активирања средстава за Босну и Херцеговину из Плана раста ЕУ за Западни Балкан.

У Заједничкој изјави копредсједавајућих оцјењује се да одржавање састанка ПОСП-а, заједничког парламентарног тијела које разматра све аспекте односа између ЕУ и БиХ, подстиче дијалог између парламентарца и унапрјеђује односе између Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Европског парламента, показује да је могуће разликовати домаћу политичку динамику од

пута Босне и Херцеговине према пуноправном чланству у ЕУ, што остаје стратешки циљ земље.

Завршни документ потврђује преданост европској будућности Босне и Херцеговине, која би, како се, наводи, требала бити вођена вриједностима демократије и владавине права, као и поштовањем основних права и мултиетничког карактера земље. Признаје се да је напредак земље од марта 2024. године био разочаравајући, те истиче да Босна и Херцеговина мора брзо и одлучно дјеловати како би провела осам корака и 14 приоритета кључних за европску перспективу.

Потврђена је подршка и преданост суверенитету, територијалном интегритету, уставном поретку и једнакости три конститутивна народа и грађана Босне и Херцеговине, те наглашено да је процес приступања ЕУ најефикаснији покретач стабилности, безбједности и просперитета у Босни и Херцеговини. Истичући како је будућност Босне и Херцеговине у Европској унији, као и то да се може наградити само опипљив и вјеродостојан напредак, копредседавајући ПОСП-а позвали су све актере да покажу јединство и хитно проведу реформе на европском путу Босне и Херцеговине.

Учеснике 7. састанка ПОСП-а поздравили су замјеник председавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Кемал Адемовић и шеф Делегације ЕУ у Босни и Херцеговини амбасадор Луиги Сореца.

Током састанка, чланови Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и Европског парламента расправљали су о тренутном стању односа ЕУ и Босне и Херцеговине, о испуњавању 14 кључних приоритета и осам корака из Мишљења Европске комисије, као и о дешавањима у вези са финализацијом Реформске агенде с циљем активирања средстава за Босну и Херцеговину из Плана раста ЕУ за Западни Балкан. Било је ријечи и о утицају политичке, уставне, правне и сигурносне ситуације у Босни и Херцеговини на процес европских интеграција, а размијењена су мишљења и ставови о ситуацији у БиХ 30 година након потписивања Дејтонског мировног споразума.

Осим замјеника председавајуће ПОСП-а Зденка Ћосића, на састанку су учествовали замјеник председавајуће ПОСП-а Миа Карамехић – Абазовић, Џенан Џонлагих, Шефик Џаферовић, Радован Ковачевић, Мирослав Вујичић, Саша Магазиновић, Милан Петковић и Денијал Тулумовић. У Делегацији Европског парламента, осим копредседавајућег ПОСП-а Давора Иве Стијера, били су посланица из Словеније Ирена Јовева, посланик из Хрватске Гордан Босанац, посланик из Њемачке Јан Петер Варнке и посланик из Словачке Катарина Рот Неведалова.

Усвајањем Заједничке изјаве копредсједавајућих Зденка Тосића и Давора Иве Стиера, у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине завршен је 7. састанак Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање између Европске уније и Босне и Херцеговине.

**POVJERENICA ZA PROŠIRENJE EVROPSKE UNIJE MARTA KOS
OBRATILA POSLANICIMA I DELEGATIMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE**

Povjerenica za proširenje Europske unije Marta, u toku trodnevne posjete Bosni i Hercegovini, dana 24.09.2025. godine posjetila je Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine gdje se obratila poslanicima i delegatima domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, čime je zaključila svoju zvanični posjet Bosni i Hercegovini. Tijekom obraćanja, povjerenica Kos je istaknula snažnu potporu europskoj perspektivi Bosne i Hercegovine, te pozvala domaće vlasti da intenziviraju reformske procese kako bi se održala prva međuvladina konferencija o pristupanju EU.

U svjetlu odluke Europskog vijeća iz ožujka 2024. godine, kojom je Bosni i Hercegovini odobreno otvaranje pregovora o članstvu, povjerenica Kos je naglasila da je sada ključno da se usvoji Reformska agenda i ne propusti jedinstvena prigoda koju pruža Plan rasta EU za Zapadni Balkan.

U svom uvodnom obraćanju predsjedatelj Zastupničkog doma PSBiH Marinko Čavara istaknuo je da posjeta povjerenice za proširenje EU Marte Kos predstavlja

ohrabrenje za institucije BiH na europskom putu naše zemlje, te izrazio nadu da će i obraćanje povjerenice Kos u Parlamentarnoj skupštini BiH proizvesti pozitivne učinke i podstaknuti proces europskih integracija BiH.

U interaktivnoj raspravi sudjelovali su i predsjedatelj Kluba bošnjačkog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH Šefik Džaferović, predsjedateljica Kluba hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH Marina Pendeš, Safet Kešo ispred Kluba zastupnika SDA u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, predsjedatelj Kluba zastupnika SDP BiH u Zastupničkom domu PSBiH Saša Magazinović, predsjedatelj Kluba zastupnika HDZ BiH, HSS, HKDU BiH, HSP – HNS, HSP DR AS BiH i HDU BiH u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Predrag Kožul, predsjedatelj Kluba Demokratske fronte u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Milan Dunović, predsjedateljica Kluba zastupnika SDS, PDP i Za pravdu i red u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Mira Pekić, zamjenica predsjedatelja Kluba zastupnika Naroda i pravde u Zastupničkom domu PSBiH Mia Karamehić – Abazović, predsjedateljica Kluba zastupnika Naše stranke – BHI KF u Zastupničkom domu PSBiH Sabina Ćudić, predsjedatelj Kluba zastupnika Srpski klub u Zastupničkom domu PSBiH Milan Petković i predsjedatelj Mješovitog kluba zastupnika u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Jasmin Emrić.

Obraćanju povjerenice Kos zastupnicima i izaslanicima PSBiH nazočili su i predsjedateljica Vijeća ministara BiH Borjana Krišto, šef Izaslanstva EU u Bosni i Hercegovini veleposlanik Luigi Soreca i veleposlanici zemalja članica EU u BiH.

ČLANOVI ZAJEDNIČKOG KOLEGIJA OBA DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE RAZGOVARALI SA EVROPSKOM POVJERENICOM ZA PROŠIRENJE MARTOM KOS

Članovi Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine BiH sastali su se 24.09.2025. godine sa povjerenicom Evropske komisije za proširenje Martom Kos, koja je boravila višednevnoj posjeti našoj zemlji.

Tokom otvorenog razgovora povjerenica Kos naglasila je punu podršku Evropske unije nastojanjima da Bosna i Hercegovina postane članica Evropske unije. Pri tome je pozvala političke snage u našoj zemlji da učine maksimalan napor i što prije usvoje Plan rasta kako se ne bi dalje gubila sredstva predviđena za razvoje projekte BiH u narednom razdoblju, te otklonile prepreke koje nas drže daleko od pregovora i članstva u EU.

Članovi Zajedničkog kolegija upoznali su povjerenicu Kos sa različitim viđenjima aktualnog trenutka Bosne i Hercegovine i uzrocima zastoja na evropskom putu. U

toku razgovora, više puta je istaknuto da taj put nema alternativu, te da se radi o interesu ne samo naroda i građana naše zemlje, nego i Evropske unije kojoj je, kako je rekla gospođa Kos, veoma bitno da u Bosni i Hercegovini vlada puna politička te svaka druga stabilnost. Samo takav ambijent je, naglašeno je, garancija ukupnog prosperiteta cijele zemlje.

Za ostvarenje razvojnih ciljeva, istaknula je povjerenica Kos, Bosna i Hercegovina će imati punu podršku tijela Evropske unije ali domaći politički akteri pozvani su ne propuštaju otvorene prilike i da sustižu zemlje regije koje u interesu svojih naroda i građana koriste ponuđene pogodnosti i čine krupne korake na putu ka EU.

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
МАРИНКО ЧАВАРА УЧЕСТВОВАО У ДАНСКОЈ НА
МЕЂУПАРЛАМЕНТАРНОЈ КОНФЕРЕНЦИЈИ О СТАБИЛНОСТИ,
ЕКОНОМСКОЈ КООРДИНАЦИЈИ И УПРАВЉАЊУ У ЕВРОПСКОЈ
УНИЈИ**

Предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Маринко Чавара учествовао је на Међупарламентарној конференцији о стабилности, економској координацији и управљању у

Еуропској унији (ИПЦ о СЕЦГ), која је 29. и 30.09.2025. године одржана у Вилунду (Краљевина Данска), у оквиру парламентарне димензије данског предједавања Савјетом Еуропске уније.

У оквиру прве сесије Конференције размијењена су мишљења о томе како Еуропска унија може ојачати своју позицију у глобалној економији. Друга сесија бавила се питањем финансирања безбједносне и одбрамбене аутономије ЕУ у свјетлу тренутачних геополитичких тензија. Трећа сесија била је усмјерена на фискална правила ЕУ и њихову одрживост у новој геополитичкој ситуацији.

Учествовање предједавајућег Чаваре на овом високом међународном скупу потврдило је опредијељеност институција Босне и Херцеговине јачању парламентарних веза, те допринијело међународној сарадњи и размјени искустава с државама чланицама ЕУ у подручју стабилности, безбједности и привредног развоја.

Sektor za Evropsku uniju
Сектор за Европску унију
Sektor za Europsku uniju